No. 116. **Ao. 1851.**

Zaturdag, 27 September.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1851.

22 September. Van de slavenkinderen: *Henrietta Louiza*, oud 5 jaren, dochter van *Christina*, en haren broeder *Theodorus Frans*, oud 2 jaren, toebehoorende voor den vrijdom aan den minderjarige L. A. Ogel.

» » Van het slavenkind *Adolphina*, oud 11 jaren, dochter van *Flora*, toebehoorende voor den vrijdom aan A. J. Comvalius Az. en staande onder het toezigt van A. F. van Amson, als *Curator ad hoc.*

» » Van de slavin *Cecilia*, oud 41 jaren, dochter van *Iris*, en hare kinderen: *Christina*, oud 9 jaren, *Johanna*, oud één jaar, en *Marius*, oud *drie* maanden, toebehoorende aan D. J. Kiesel.

» » Van de slavin *Theodora Catharina*, oud 38 jaren, dochter van *Christiana*, en hare kinderen: *Magdalena Mietje*, oud 18 jaren en haar kind *Charlotte Helmina Louisa*, oud één jaar, *Adolphina Merie*, oud 15 jaren, en haar kind *Petrus Welkom*, oud één jaar — *Eva Annaatje*, oud 12 jaren, *Christiaan*, oud 3 jaren en *Jan Batist*, oud één jaar, toebehoorende voor den vrijdom aan P. J. Bijderhand.

De Gouvernements-Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

Derde afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 24 September 1851.

Alzoo J. B. Evertsz, Eigenaar der Plantagien *Lust en Rust* en *Liverpool*, zich bij rekest aan het Gouvernement heeft geadresseerd, met verzoek om de slavenmagt van laatstgemelde Plantage, van den naam van dat effect af- op dien van eerstgenoemde te doen overschrijven.

Zoo, worden degenen die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements-Secretarie te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
(14709) J. Æ. LISMAN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 26 September 1851.

(14421) Ten verzoeke van den Heer Josephus Carolus Visser, wordt bij deze van zijn voornemen om deze kolonie te verlaten aankondiging gedaan.

De Gouvernements-Secretaris,
J. Æ. LISMAN.

In opvolging van art. 2 der Publicatie van den 27 | 28 December 1839 (Gouvernements-blad van dat jaar No. 17), worden bij deze door mij opgeroepen, alle degenen, welke mogten vermeenen, hetzij als erfgenamen of uit welken titel ook, regt of aanspraak te hebben op de ongereclameerde batige saldo's van de volgende Boedels, in dewelken de Dictums *dertig* jaren en langer zijn geobtineerd, als:

Boedel P. P. Edel	*f*	32.69.
» Colin Cook	»	798.33½.
» L. Hamburg	»	373.50½.
» J. H. Offenhousen	»	1195.35.
» V. Hug	»	1270.83.
» Adam Klaassen	»	727.60.

Ten einde binnen den tijd van *drie* jaren, te rekenen van heden, in maniere als bij art. 3 der opgemelde Publicatie voorgeschreven, zich deswege aan te melden, op pœne, dat die gelden als gepræscribeerd aan 's Rijks schatkist zullen vervallen.

Paramaribo, den 26 September 1851.

De Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels in de kolonie Suriname, (14782)
CHs. LIONARONS.

Sequesters

der Plantaadje *NIEUWHOOP*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, te koop aan:

20 vaten *SUIKER*,

om voor rekening en risico van den kooper binnen acht dagen van Plantaadje af te halen.

Zullende de inschrijvings-biljetten tot *HEDEN MORGEN* ten 9 ure, ter Griffie van het Geregtshof worden aangenomen. (14778)

Paramaribo, den 27 September 1851.

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

De half-officiële *Oesterreichische Correspondenz* van 16 Julij behelst een vertoog over het bekende protest van den Hamburgschen Senaat tegen het bezetten van de voorstad St. Pauli door Oostenrijksche troepen. Hij beweert dat men tot dien maatregel genoodzaakt is geweest, om de vereischte voldoening te erlangen voor eene door niets geregtvaardigde beleediging, en om de herhaling van dergelijke voorvallen te voorkomen, vermits van den kant der Hamburgsche overheden zoo goed als niets gedaan was om het oproer in de kiem te onderdrukken. Het Weener blad meent dus dat het protest tot geen resultaat zal leiden en besluit zijn vertoog aldus:

»Niets is verder van de bedoeling der Oostenrijksche regering verwijderd, dan eene krenking der regten van bevriende en verbonden Staten. In de oudere zoowel als in de nieuwere geschiedenis zou men te vergeefs een voorbeeld zoeken, dat Oostenrijk zich eene ongeregtvaardigde moedwillige aanranding van vreemd gebied veroorloofd heeft. Overal en in alle omstandigheden legde het juist in dit opzigt de grootste schroomvalligheid en voorzigtigheid aan den dag. Maar het konde en kan niet dulden, dat een losbandig grauw met honende verachting op zijn vaandel, dat thans in die streken het vaandel des Bondgenootschaps is, nedersie en zich beleedigingen veroorlove, die geen Staat ter wereld ongestraft mag laten. In dit geval geldt de genomen voldoening niet enkel de eer van onze monarchie, maar de eer van Duitschland in het algemeen. Wij zijn overtuigd dat de commissie der Bondsvergadering, tot onderzoek van het Hamburgsch beklag benoemd, de zaak uit dit oogpunt beoordeelen zal."

FRANKRIJK.

De luchtbol-manie is thans eene heerschende ziekte geworden. De commissie, ingesteld om te waken voor den gezondheids-toestand der stad, en zaamgesteld uit de beroemdste scheikundigen, heeft dientengevolge eene zitting gehouden, en daarin afgesproken, welke maatregelen van voorzorg er te nemen waren ten aanzien der luchtreizen, die in dit jaar reeds 250 malen werden ondernomen. Dat iemand per luchtbol opstijgt, is hem niet te verbieden; daarom zal men in het vervolg hem, die er zijne broodwinning of vak van maakt, een brevet van luchtschipper geven. Hij zal dus in zeker opzigt gelijk staan met den kapitein van een schip, en verantwoordelijk zijn voor zijne reisgenooten en ondergeschikten. De ondernemers van publieke vermakelijkheden hebben alzoo geen regt meer om vergunning tot het doen uitvoeren eener luchtreis te vragen, maar alleen de luchtschipper zelf; daarenboven zullen alle buitensporige waaghalzerijen bij het opstijgen verboden zijn. Er gaat in het vervolg paard noch rijtuig mede. De luchtschipper kan de aarde verlaten in zijn ballon, en met reizigers, die daatoe geschreven vergunning in hun zak hebben, terwijl deze laatste ook herinnerd zullen worden, dat de burgerlijke overheid geenzins verantwoordelijk is voor de mogelijke gevaren en ongelukken van zulke lucht-uitstapjes."

— In weerwil van de beweringen der *Patrie*, dat de staatkunde geheel vreemd geweest is aan de bijeenkomst tusschen den paus en den koning van Napels, schijnt deze bijeenkomst toch nog tot iets anders gediend te hebben dan tot eene wisseling van beleefdheden tusschen de twee souvereinen. De *Univers*, die uit den aard der zaak in dit opzigt als door gaans goed onderrigt kan beschouwd worden, laat zich ten minste in dien geest uit. Volgens dit dagblad zou de koning van Napels hebben verklaard, dat hij voor den H. Stoel alles doen zou, wat de tijdsomstandigheden mogten vorderen. Van eene andere zijde wordt intusschen beweerd, dat de koning van Napels nog niet zoo gaaf in alle wenschen

des H. Vaders zou hebben toegestemd. Laatstgenoemde namelijk zou van den koning den afstand hebben gewenscht van zijne vier Zwitsersche regimenten, waartoe deze niet had willen besluiten; slechts één regiment had de koning aan den paus afgestaan, ten einde als model bij de zamenstelling van drie andere te dienen. Als die vier regimenten voltallig zullen wezen, zouden de Franschen Rome ontruimen. — De begeerte des H. Vaders om deze vier regimenten ten spoedigste te bekomen, bewijst duidelijk, hoe vurig de Romeinsche regering wenscht, om het land, ten minste de hoofdstad, van Fransche troepen bevrijd te zien. Inmiddels nestelen de Oostenrijkers zich meer en meer in de Legatien. Men zegt dat de staat van beleg daar weldra in al zijne gestrengheid zal worden afgekondigd.

— In het statistiek genootschap te Londen, las de heer Nelson over de sterfelijkheid onder de menschen van onmatige levenswijze en wel bepaaldelijk over die der dronkaards. Hij schatte de sterfelijkheid onder dronkaards drie maal grooter dan die bij menschen van matige levenswijze. Bij dronkaards tusschen 20 en 30 jaren was zij vijfmaal, in de volgende 20 jaren viermaal grooter dan gewoonlijk.

Ingezonden.

In het blad van Dingsdag den 18n. dezer maand, vinden wij een brief van den Heer *J. de Vries Jzn.*, uit de Vaderlandsche dagbladen overgenomen, betreffende de *titulatuur in ambtelijke en andere brieven*, met eenige aanmerkingen van Professor *J. van Hall*.

In het vaderland willen verlichtdenkenden, te regt, de titulatuur alleen aan het hoofd en aan het slot behouden hebben, maar geweerd uit het ligchaam der brieven, » als belemmerende, onnoodig en schadelijk voor een goeden briefstijl, ja, tot eene vaak moeijelijk te » vermijden onduidelijkheid en dubbelzinnigheid » aanleiding gevende."

Grooter nog dan in het vaderland, ja, tot in het bespottelijke heerscht het misbruik der titulatuur alhier, zelfs tot in de minstbeteekenende handelingen.

In het vaderland toch is het onder de vorige grondwetten niemand in den zin gekomen, een lid onzer kamers, bijvoorb. in een handelsbrief te noemen: *Edel Mogende Heer Staat-Generaal!* Wie daarentegen grimlacht niet bij het aantreffen van advertentien in onze dagbladen, als bijv. *N. is verhuisd naar de straat X, in het huis laatst bewoond door den WelEdel Heer Y, vlak over den WelEdel Gestrengen Heer Z*, — bij het zien van een Doctor's recept, voorschrijvende: *alle uur 5 pillen voor den Edel Groot Achtbaren Heer N.*, — bij het lezen eener rekening ten laste van *den WelEdel Gestrengen Heer X.*, *voor 1 Edammer kaasje*, — bij het hooren aflezen van de namen der genoodigden bij eene begrafenis, waarbij de aanspreker of doodgraver als 't ware, in 't aanzien van den dood, de *distributeur* is van den aan ieder toekomenden titel; dan genoeg hiervan. Ieder kent de *naïviteit* van den plantage-directeur, die, schrijvende aan zijn patroon, welke van zekere betrekking, waaraan de titel van *Edel Achtbare* verbonden was, tot eene hoogere was bevorderd, dezen nu *Edelzestienbare* noemde.

Instemmende met de meening van den Heer *de Vries*, zullen wij daaraan niets toevoegen; doch dit willen wij aanmerken, dat, naar onze overtuiging, het misbruik hetwelk hij bestrijdt, alhier ligtelijk, althans veel gemakkelijker dan elders weg te ruimen ware. In groote maatschappijen toch telt men zoovele hoofden van departementen, zoovele hooge personaadjen, welke *allen* door eene genoegzame mate van verlichting zich zouden moeten onderscheiden, en *allen* zouden moeten zamenstemmen om het misbruik tegen te gaan. Alhier daarentegen hebben wij een enkel chef, den Gouverneur namelijk, die aan alle ambtenaren de *impulsie* geeft; en, bedriegen wij ons niet, zoo zoude zijn voorbeeld en het te kennen geven van zijn wensch, tot navolging, aan de meest met hem in briefwisseling staande ambtenaren, al zeer spoedig een misbruik doen verdwijnen, waaraan niet alleen de nadeelen verbonden zijn, welke de Heer *de Vries* vermeldt, maar waardoor vaak ook der taal geweld wordt aangedaan. (*)

Zonder hierbij echter langer te verwijlen en zonder voor het oogenblik te willen uitweiden over het zonderlinge denkbeeld van Prof. *van Hall*, om *tijdelijk* het: *U. hebt*, voor het eenig taalkundige: *gij hebt* in bescherming te willen nemen, zoo bevreemdt ons echter de vraag, welke deze regtsgeleerde onzen taalkenners zou willen doen, of men het onduldbare *U. hebt* » niet in verband (!) zou mogen » brengen met het gebruik, om, van het *meisje* of het *vrouwtje* sprekende, van *hare* bevalligheid of schoonheid te gewagen, ofschoon » dat *hare* bij het zelfstandige naamwoord van » het onzijdig geslacht niet past." En wij wenschten deze regels hoofdzakelijk te doen strekken ter aantooning, dat evengemelde vraag een reeds lang beslist punt ten onderwerp heeft; opdat het ook hier vaak voorkomende ontaalkundig gebruik, door de woorden van den Heer *van Hall* geen schijn van wettigheid erlange en het niet meer veld winne, bijvoorb. aan den Heer Gouverneur te schrijven: *Uwe Excellentie heeft bij* haar *besluit*, — of *dat men de eer heeft* haar *te adviseren of aan* haar *beter oordeel te onderwerpen* enz.

Bij *Hoogstraten*, uitgaaf door *Adriaan Kluit*, Ao. 1783, vinden wij op het woord Min: » genomen in de beteekenis van den God der » min of Kupido, *kan het niet anders dan* » *mannelijk zijn."* Zoo leert Kluit, dat het woord *zon* is van het vrouwelijk geslacht; » maar genomen voor *Phæbus*, den zonnegod, » blijft het woord letterkundig wel vrouwelijk, » maar het betrekkelijke vereischt *het mannelijk* » *geslacht."* Een en ander wordt gestaafd door voorbeelden uit de beste schrijvers, als: Hooft, Vondel, Poot, Huijdecoper en meerderen, welke de ruimte in dit blad niet gedoogt over te nemen.

In Weiland's nederduitsche spraakkunst, in 1805 op last van het toenmalig Staatsbestuur uitgegeven, 2e dl. § 81, lezen wij letterlijk: » De bezittelijke voornaamwoorden » worden, even als de persoonlijke, op het geslacht van den persoon zelven, en niet op » het woord, waarmede de persoon aangeduid » wordt, betrekkelijk gemaakt, bij voorbeeld: » *de min* (Cupido) schiet zijne (niet *hare*) » pijlen. Het meisje viel en brak haar » (niet *zyn*) been. Het wijf, ook het vrouwtje, geeft om hare (niet *zijne*) kinderen » niet. Hierom zegt of schrijft men ook aan » eenen vorst: *Uwe Hoogheid heeft de grenzen van zijn gebied steeds wijder uitgezet*; » en aan eene vorstin: Uwe Hoogheid heeft de » grenzen van haar gebied, enz."

Onze taalkenners behoeven dus op het voorstel van den Heer *van Hall* geene toegeeflijkheid te verleenen, voor hetgeen sedert zoo lang reeds door onze beste schrijvers, is uitgemaakt.

E.

(*) Eenige bij uitsluiting in Suriname voorkomende wanklanken, behoorden waarlijk mede op te houden. Zoo lezen wij dagelijks in regterlijke stukken en vonnissen: *het Geregtshof te Suriname*, niettegenstaande art. 23 van het regeringsreglement van 1832 dit ligchaam noemt: *het Geregtshof* der Kolonie *Suriname*. — De regtbank op *Curaçao* of op het Eiland *Curaçao*, wordt hier steeds genoemd te *Curaçao*. — In art. 2 der Publicatie van 6|8 December 1832, G. B. No. 14. vindt men: *Administrateur* der *Financiën*, en niet, gelijk in art. 49 van het regeringsreglement, het wanluidende: van Financiën.

Scheepvaart.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten dezer, het schip Maria, kapt. S. J. Rotgans, van Amsterdam.

Schepen in lading.

Naar Amsterdam.

Amicitia, kapt. B. J. Wijgers, adres bij Gisius en Co.

Suriname, kapt. R. van der Meij, adres bij Gisius en Co.

Susanna, kapt. G. D. Visser, adres bij J. J. Leijsner.

De Amstel, kapt. Kerskamp, adres bij C. J. Leijsner.

Juno, kapt. J. A. de Lang, adres bij Gisius en Co.

Koning Willem, kapt. Lutje, adres bij C. J. Leijsner.

Nicolaus Witzen, kapt. P. F. Lange, adres bij J. F. Favereij.

Anna Elisabeth, kapt. K. B. de Weerd, adres bij Gisius en Co.

Snelheid, kapt. J. J. Gorter, adres bij Gisius en Co.

Louisa Christina, kapt. L. C. Peters, adres bij H. Degenhard.

Cuba, kapt. Jansen, adres bij Gisius en Co.

Jacoba, kapt. A. K. de Groot, adres bij Gisius en Co.

Peking, kapt. A. Spekman, adres bij C. J. Leijsner.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.